

Dönemi Bitmeden Ayrılan Baro Başkanı Yerine Yenisi Nasıl Seçilebilir?

Ankara Barosu Başkanı Sayın Vedat Ahsen Coşar'ın TBB başkanı seçilmesi sonrasında Ankara Barosu başkanı olarak görevini sürdürebileceğini¹ yazmıştım. Sayın Vuraldoğan, ikiz görevin sakıncalarını belirten yazısıyla görüşüme karşı çıktı. Ancak, Sayın Coşar'ın görevini sürdürememesinin nedeni farklı. Önceki görüşümde halen ısrarlı olmakla birlikte, Sayın Coşar'ın neden istifa etmesi gerektiğini açıkladıktan sonra, yeni başkan seçiminin nasıl yapılabileceği hakkında görüşümü belirteceğim.

Sayın Coşar TBB başkanlığı ile birlikte Ankara Barosu başkanlığını sürdürebilir mi?

Sayın Atila Sav'ın uyarısıyla baktığımda TBB Meslek Kurallarının 48. maddesinin "*Baro Başkanlığı, Baro Yönetim ve Disiplin Kurulu üyelikleri ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı, Yönetim Kurulu üyeliği, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığı ve üyeliği görevleri bir kişiye birleşemez*" düzenlemesini 1971 yılında getirmiş olduğunu gördüm.

1136 sayılı yasanın 97. maddesinde baro başkanının görevleri içinde, "*Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde kanunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organlara karşı savunmak ve bu konuda doğrudan doğruya veya dolayısıyla kendisini göreve zorlayan hususları yapmak*" belirtilmektedir. Aynı düzenleme TBB başkanı için belirten 123. maddede de var.

Bu düzenlemeler TBB başkanı seçilen baro başkanının barodaki başkanlık görevinin kendiliğinden son bulacağını belirtmiyor. Ancak, Sayın Vedat Ahsen Coşar'ın baro başkanlığından istifa etmesini zorunlu kılıyor. Tabii, isterse Sayın Coşar TBB başkanlığından vazgeçebilir ve Ankara Barosu başkanı olarak görevine devam edebilir.

Önceki görüşümden esasen dönmüyorum. Çünkü bana göre, baro başkanlığı ve TBB başkanlığı ile birleşmeyen görevler 1136 sayılı kanunda sayılıdır. Bunların içinde baro başkanının aynı zamanda TBB başkanı olmasını engelleyen herhangi bir düzenleme yoktur. Kanun koyucunun iradesi bu denli belli iken, meslek kurallarında getirilen düzenlemeyle, kullanılmasında kanunun sakınca görmediği hakkı ortadan kaldırmanın kabul edilebilir olmadığını düşünüyorum. Diğer yandan, 1969 yılından bu yana yirmiden çok kanunla değişiklik görmesine rağmen, meslek kurallarında yer alan bu kuralın 1136 sayılı kanuna eklenmemiş olmasından, kanun koyucunun bu kuralı kanuna eklemeyi uygun bulmadığı sonucuna ulaşıyorum.

Dönemi Bitmeden Ayrılan Baro Başkanı Yerine Yenisi Nasıl Seçilecektir?

Baro genel kurulunun 1136 sayılı kanunun 80. maddesindeki tanımı, "*Baro Genel Kurulu, baronun en yüksek organı olup levhada yazılı bulunan bütün avukatlardan kurulur*" biçimindedir. Yani baro genel kurulu levhada yazılı avukatların tamamı ve/veya tamamının iradesi demektir. Bu irade ise, biri genel kurul toplantısında görüşmelere katılmak ve kararları oylamak, diğeri ise baro organlarının seçimine katılmak ve organlara aday olanları seçmek biçiminde oluşur.

Genel kurulun olağan toplantısı 82. maddede belirtilmektedir ve aynıyla "*Genel Kurul iki yılda bir Ekim ayının ilk haftası içinde Baro Başkanının daveti üzerine gündemindeki maddeleri görüşmek üzere toplanır*" biçimindedir. Olağanüstü toplantısı ise 83. maddede belirtilmektedir ve aynıyla "*Türkiye Barolar Birliği, Baro Başkanı, Yönetim veya Denetleme Kurulu gerekli gördükleri hallerde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilirler. Baro Başkanı, levhada yazılı avukatların beşte birinin, görüşme konularını belirten yazılı istemi ile, en geç on beş gün içinde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak zorundadır*" biçimindedir.

Yukarıda metnini verdiğimiz üç maddeyi irdelediğimizde çıkan sonuç;

- Baro genel kurulu levhada yazılı avukatların tamamından oluşmaktadır ve tamamının iradesi demektir.

¹ http://www.inisiyatif.net/document/108_2010.pdf

- Genel kurulun olağan ya da olağanüstü toplantısı, gündemde belirtilen konuları görüşmek için yapılır. Görüşülecek konu yoksa toplantıya da gerek yoktur.

Bu sonucu destekleyen başka maddeler de 1136 sayılı yasada bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi, yeter sayıları belirtilen "Görüşme ve Karar Yeter Sayısı" başlıklı 87. maddedir. Maddenin başlığından ve içeriğinden, kanun koyucunun genel kurul toplantısının yeter sayılarını belirlediği anlaşılmaktadır. Ancak kanunun hiçbir maddesinde organlar için yapılacak seçime katılımın yeter sayısı bulunmamaktadır. Yani organ seçimleri bir kişi katılsa dahi yapılır ve usulüne uygun yapılmışsa geçerlidir.

Kanunun "Toplantıya Çağrı" başlıklı 84. maddesi "*Genel Kurulun olağan toplantısının yeri, saati ve gündemi ile ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci toplantının günü, saati ve toplantı yeri, baro çevresi adalet dairelerinde ve baronun uygun bir yerinde en az otuz gün önceden başlamak üzere, genel kurulun toplanacağı tarihe kadar duyurulur. Bu duyuru, tebligat hükmündedir*" düzenlemesine getirmiştir. Eğer genel kurul toplantısı yapacaksanız elbette 84. maddeye uygun hareket etmek zorundasınız.

Sadece seçim yapılacak ve genel kurulun iradesi seçim sonuçlarıyla oluşacaksa, genel kurul toplantısına ve toplantıya çağrı usullerine de gerek yoktur.

Baro ve TBB organlarının seçimi, kanunun 08.05.1984 gün ve 3003 no'lu kanunla eklenen Ek-3. maddesinde düzenlenmiştir. 3003 no'lu kanun öncesinde ilçe seçim kurulu yoktur ve seçimler kanunun yol göstericiliğinde genel kurulun belirlediği biçimde yapılmaktadır. Sonuç olarak 3003 no'lu kanunla getirilen Ek-3 madde düzenlemesi nedeniyle, organ seçiminin nasıl yapılacağını genel kurulun görüşmesi ve bu konuda karar alması gerekmediğinden, konu sadece seçim ise, genel kurul toplantısına da gerek yoktur.

Görevinden ayrılan baro başkanının yerine yenisinin seçilmesi için seçim yöntemi bellidir ve görev ilçe seçim kurulundur. Baro genel kurulunun seçimin nasıl yapılacağına ilişkin bir karar alma gereği, 1984 yılından bu yana, yoktur ve sadece seçim yapılacaksa genel kurulun toplantıya çağrılması da gerekmemektedir. Hal böyle olunca, baro genel kurulunun toplantı merasimine uymanın da gereği bulunmamaktadır. Çünkü seçim çağrısı, görüşme ve karar alınması için yapılan bir genel kurul toplantı çağrısı değildir.

Kısa anlatımla yapılması gereken, yönetim kurulunda karar alıp bir ay içinde yeni başkan seçmek üzere Ankara Barosu genel kurulunu başkan seçimine davetten ibarettir ve genel kurulu toplantıya çağırmaya gerek bulunmamaktadır.

Sonuç olarak;

Ankara Barosu yönetim kurulu, Sayın Coşar'ın istifası sonrasında hemen seçim tarihini (örneğin 20 gün sonrası civarında bir Pazar günü yapılmak üzere) belirleyebilir ve baro çevresi adalet dairelerinde ve baronun uygun bir yerinde ilan ederek seçim gününü üyelerine duyurabilir. Genel kurul toplantısı söz konusu olmadığından, ilanın 30 gün önceden yapılmasına, birinci, ikinci toplantı tarihini ve gündemi belirtmeye gerek yoktur.

Ankara Barosu yönetim kurulu "30 gün önceden ilan yapmak gerekir" görüşünde ise Sayın Coşar'ın istifa ettiği tarihte, 30 gün sonrasına seçim tarihini belirleyebilir ve karar aldığı tarihte baro çevresi adalet dairelerinde ve baronun uygun bir yerinde ilan ederek duyurabilir. Yine, bir ve ikinci toplantı günü ile gündeme gerek yoktur çünkü görüşülecek konu olmadığından genel kurul toplantısı yapılmayacaktır. Böylece 30 günlük süreye uyulmuş olur ve aynı zamanda kanunun 98/son maddesinde belirtilen bir aylık sürede yeni başkanın seçilmesi sağlanmış olabilir.

Ankara, 16.06.2010
Av. Hasan Aydın Tansu